

VENDIM
Nr. 86, datë 30.1.2013

**PËR PËRCAKTIMIN E KRITEREVE TË TREGTIMIT, CERTIFIKIMIT DHE TESTIMIT
TË VARIETETEVE PËR FARAT E DRITHËRAVE²**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të neneve 4 pika 9, 14 pika 3, 15 pika 3, 16 pika 4, dhe 33 të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”, me propozimin e Ministrit të Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. TË PËRGJITHSHME

1. Qëllimi i këtij vendimi është të përcaktojë kriteret për tregtimin e farave të drithërave, kategoritë, identitetin dhe cilësinë e tyre, rregullat e paketimit dhe etiketimit, procedurën e certifikimit, kriteret e ruajtjes, marrjes së mostrave për analiza laboratorike për certifikim, si dhe procedurën e testimit e provat krahasuese për kontrollin e farave të drithërave që vendosen në treg.

2. Të gjithë termat e përcaktuar në ligjin nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”, kanë të njëjtin kuptim edhe në këtë vendim.

II. KRITERET E TREGTIMIT TË FARAVE TË DRITHËRAVE

1. Kriteret që duhet të plotësojnë farat e drithërave për tregtim janë:

a) të kenë të përcaktuar kategorinë, identitetin dhe cilësinë e tyre sipas kërkesave të këtij vendimi;

b) të jenë të pajisura me certifikatën zyrtare, sipas modelit të përcaktuar në shtojcën V, bashkëlidhur këtij vendimi;

c) të jenë të paketuara dhe të etiketuara konform me kriteret e përcaktuara në pikën 3 të këtij kreu;

ç) varieteti ose hibridi prej të cilit është prodhuar fara të jetë i regjistruar në katalogun kombëtar;

d) të plotësojnë kërkesat e legjislacionit për mbrojtjen e shëndetit të bimëve dhe mbrojtjen e biodiversitetit, lidhur me masat mbrojtëse kundër futjes apo përhapjes së organizmave të dëmshëm brenda territorit të Republikës së Shqipërisë.

2. Kategoritë, identiteti dhe cilësia e farave të drithërave

2.1 Sipas prejardhjes, farat e drithërave ndahen në këto kategori:

a) fara parabazë;

b) fara bazë;

ç) riprodhimi i parë;

c) riprodhimi i dytë.

2.2 Farat e riprodhimit të parë dhe farat e riprodhimit të dytë hyjnë në kategorinë e farave të certifikuara.

2.3 Skemat e prodhimit të kategorive të farave të drithërave, sipas grupimit të bimëve të drithërave (bimë drithërash vetëpllenuese dhe bimë drithërash me pllenim të kryqëzuar), bëhen nën monitorimin dhe përgjegjësinë e Entit Shtetëror të Farave dhe Fidanëve (në vazhdim ESHFF).

2.4 Identiteti i farave të drithërave është tërësia e veçorive botanike, biologjike dhe morfologjike, me qëllim për ta dalluar, në përdorim, një specie të caktuar nga speciet e tjera. Sipas këtij kriteri, farë drithërash do të konsiderohen farat që rrjedhin nga bimët:

²Ky vendim është përafuar pjesërisht me direktivën 66/402/KEE të Këshillit, datë 14 qershor 1966 “Për tregtimin e farave të drithërave”; numri CELEX 31966LO402, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Europian, seria L, nr. 125, datë 11.7.1966, faqe 2298-2308.

a) Tërshëra e zhveshur	Avena nuda L. Avena nuda;
b) Tërshëra e zakonshme dhe tërshëra “bizantine”	Avena comune e avena bizantina;
c) Tërshëra e pyllit (forestiera)	Avena strigosa Schreb; ç)
Elbi	Hordeum vulgare L.;
d) Orizi	Oryza sativa L.; dh)
Thekra	Secale cereale L.;
e) Melekuqja	Sorghum bicolor (L.);
ë) Sorgumi sudanez	Sorghum sudanense;
f) “Gruri i butë”	Triticum aestivum;
g) “Gruri i fortë”	Triticum durum Desf;
gj) “Gruri spelta”	Triticum spelta L.;
h) Misri, përjashtuar misri për kokoshka dhe misri i ëmbël	Zea mais L. (Partim);
i) Sorgumi dyngjyrësh	Sorghum bicolor (L.);
j) Tritikalet, që rrjedhin nga kryqëzimi i një speciejë të gjinisë <i>triticum</i> me një specie të gjinisë <i>secale</i> .	

2.4.1 Farë drithërash do të konsiderohen, gjithashtu, edhe farat që prodhohen nga parcelat e mbjella me:

- varietet me pllenim të lirë, një varietet pak a shumë uniform dhe i qëndrueshëm;
- linja “inbrede”, një linjë mjaft uniforme dhe e qëndrueshme, që arrihet si me anë të vetëpllenimit artificial e shoqëruar me seleksionim përgjatë shumë brezave pasardhës, ashtu dhe me veprime të ngjashme;
- farë hibrid i thjeshtë, që përftohet nga riprodhimi i parë i një kryqëzimi ndërmjet dy linjave “inbrede”, të përcaktuar nga seleksioneri;
- farë hibrid i dyfishtë, i cili përftohet nga riprodhimi i parë i një kryqëzimi ndërmjet dy hibridëve të thjeshtë, të përcaktuara nga seleksioneri;
- farë hibrid i trefishtë, që përftohet nga riprodhimi i parë i një kryqëzimi ndërmjet një linje “inbrede” dhe një hibridi të thjeshtë, të përcaktuar nga seleksioneri;
- dh) farë hibrid “*top cross*”, që përftohet nga riprodhimi i parë i një kryqëzimi ndërmjet një linje “inbrede” apo një hibridi të thjeshtë dhe një varieteti me pllenim të lirë, të përcaktuar nga seleksioneri;
- farë hibrid ndërvarietor, që përftohet nga riprodhimi i parë i një kryqëzimi ndërmjet bimëve të farave bazë të dyja varieteteve me pllenim të lirë, të përcaktuar nga seleksioneri.

2.5 Cilësia e farave të drithërave përcaktohet nga këta tregues:

- Pastërtia e përgjithshme, që është përqindja e farave të pastra ndaj peshës së tyre të përgjithshme;
- Fuqia mbirëse, që është aftësia e farës së drithërave për të mbirë në kushte të caktuara dhe që përcaktohet nga numri i farave që mbijnë në raport me numrin e farave të vëna për mbirje;
- Energjia mbirëse, e cila është aftësia që ka fara për të mbirë brenda një periudhe kohe të caktuar sipas ISTA-s (Shoqata Ndërkombëtare e Testimit të Farave) dhe që shprehet në përqindje;
- Lagështia, që është përqindja e lejuar e lagështirës që mbart fara për t’u paketuar dhe për t’u tregtuar si material mbjellës.

2.6 Normat për treguesit cilësorë të farave të drithërave janë të përcaktuara në tabelën A të shtojcës II, bashkëlidhur këtij vendimi.

3. Paketimi dhe etiketimi i farës së drithërave

3.1 Paketimi i “farës bazë” apo i “farës së certifikuar” të çdo kulture dhe lloji shoqërohet me dy lloje etiketash: etiketa e prodhuesit dhe etiketa zyrtare e lëshuar nga ESHFF-ja. Etiketa zyrtare vërteton që fara e drithërave është certifikuar dhe kontrolluar nga sektori i certifikimit në ESHFF.

3.2 Fara e drithërave të kategorive “fara bazë” dhe “fara e certifikuar” duhet të tregtohet vetëm në lote homogjene dhe të paketuara.

3.3 Paketimet e “farave bazë” dhe të “farave të certifikuara” të çdo kulture dhe lloji duhet të kryhen në mënyrë të tillë që, nëse hapen, mbyllja ose vetë paketimi të lënë gjurmë dëmtimi mbi etiketën zyrtare ose mbi vetë paketimin.

3.4 Ripaketimi i farës së drithërave bëhet në rastin e rikontrollit laboratorik për verifikimin e cilësisë së farës, me kërkesë të furnizuesit. Nëse ripaketohet, ripaketimi dhe data e ripaketimit duhet të shënohen në etiketë nga ESHFF-ja.

3.5 Paketat e “farave parabazë”, të “farave bazë” dhe të “farave të certifikuara” të çdo kulture dhe lloji duhet që:

a) të jenë të pajisura, në pjesën e jashtme, me një etiketë zyrtare, konform me kërkesat e përcaktuara në shtojcën IV të këtij vendimi, dhe në gjuhën shqipe.

b) të përmbajnë një dokument zyrtar të së njëjtës ngjyrë me etiketën, që të pasqyrojë, të paktën, kërkesat e përcaktuara në pikat 3, 4 dhe 5 të shkronjës “a” të shtojcës IV (I), bashkëlidhur këtij vendimi.

3.6 Gjatë certifikimit zyrtar, autoriteti certifikues verifikon që paketimi i “farës bazë” apo i “farës së certifikuar” të çdo lloji, përmban edhe etiketën e furnizuesit, e cila duhet të jetë me ngjyrë të ndryshme nga etiketa zyrtare.

3.7 Kushtet në të cilat farat e shumëzuara nga riprodhimet e “farës parabazë” mund të tregtohen si “fara bazë”, “fara të certifikuara”, “fara të certifikuara të riprodhimit të parë” dhe “fara të certifikuara të riprodhimit të dytë” janë këto:

a) të jenë kontrolluara zyrtarisht nga autoriteti certifikues, në përputhje me kërkesat që zbatohen për certifikimin e “farës bazë”;

b) të jenë të paketuara në përputhje me kërkesat e këtij vendimi;

c) paketat duhet të kenë një etiketë zyrtare, ku të shënohen, të paktën, të dhënat e mëposhtme:

i) autoriteti certifikues;

ii) numri i referencës së lotit;

iii) muaji dhe viti i vulosjes, ose

iv) muaji dhe viti i marrjes së mostrave zyrtare të fundit, për qëllime certifikimi;

v) speciet, duke shënuar, të paktën, emrin botanik të tyre, që mund të jepet në formë të shkurtuar dhe pa emrin e autorit;

vi) varieteti të shënohet, të paktën, me karaktere latine;

vii) të dhënat për farën “parabazë”;

viii) riprodhimi;

ix) të jetë e bardhë me një vijë diagonale vjollcë.

3.8 Çdo trajtim me plehrat e përdorimit për bimësinë ose produkte të mbrojtjes së bimëve, që i është bërë “farave bazë” dhe “farave të certifikuara”, shënohet në etiketën zyrtare ose në etiketën e furnizuesit, në përputhje me legjislacionin përkatës në fuqi.

III. CERTIFIKIMI I FARAVE TË DRITHËRAVE

1. Dokumentacioni dhe procedura e certifikimit

1.1 Procedurat e certifikimit të farave të drithërave realizohen nga autoriteti certifikues ose nga subjektet publike apo private, sipas përcaktimit të kreut IX të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”.

1.2 Kërkesat që duhet të plotësohen për certifikimin e farave të drithërave të prodhuara në vend dhe procedura e certifikimit të tyre është si më poshtë:

a) Për certifikimin e farave të drithërave pranë autoritetit certifikues, duhet të paraqiten këto dokumente:

- i) kërkesa me shkrim për certifikimin e farës së drithërave;
- ii) licenca përkatëse e lëshuar nga QKL-ja;
- iii) aktkontrolli për caktimin e ngastrës së farës, zbatimin e kërkesave agroteknike dhe teknologjisë së prodhimit të farave sipas metodikave të hartuara për farat e drithërave dhe modelit të dhënë në shtojcën V të këtij vendimi;
- iv) certifikata e origjinës, që vërteton pastërtinë gjenetike të varietetit;
- v) certifikata fitosanitare, lëshuar nga shërbimi fitosanitar;
- vi) aktaprobimi fushor;
- vii) fletanaliza laboratorike e treguesve cilësorë, për çdo varietet dhe lot që certifikohet, lëshuar nga laborator i miratuar nga ministri;
- viii) etiketa e prodhuesit;
- ix) deklarata e konformitetit.

b) Autoriteti certifikues ndjek këtë procedurë certifikimi:

i) Bën verifikimin e dokumentacionit dhe të kontingjentit të farës së drithërave që do të certifikohet, si dhe verifikon nëse varieteti është i regjistruar në katalogun kombëtar. Pasi konstaton plotësimin e kërkesave për dokumentacionin e mësipërm, plotëson procesverbalin për “Verifikimin e specifikimeve teknike, dokumentacionin, si dhe kontrollin e cilësisë së farës së drithërave”;

ii) Përgatit dosjen e certifikimit për vlerësim, në bazë të procesverbalit dhe dokumentacionit të mësipërm;

iii) Gjatë vlerësimit të dosjes, duhet të mbahet parasysh që përmbajtja maksimale e lagështirës për “farat bazë” dhe “farat e certifikuara”, të të gjitha llojeve, të jetë jo më shumë se 14%;

iv) Në bazë të vlerësimit të dosjes, lëshon certifikatën zyrtare, në të cilën shënohen sasia dhe numri i serisë së etiketave zyrtare që i jepen prodhuesit;

v) Etiketa zyrtare vendoset në çdo njësi paketimi, sipas numrit të serisë, të përcaktuar në certifikatën zyrtare;

vi) Elementet dhe kriteret e përmbajtjes së etiketës duhet të jenë sipas përcaktimeve të shkronjës “A” të shtojcës IV, bashkëlidhur këtij vendimi;

vii) Certifikata zyrtare lëshohet pasi të jetë likuiduar tarifa e certifikimit dhe të jenë tërhequr e plotësuar nga prodhuesi sasi të etiketës zyrtare.

1.3 Procedura e vlerësimit të dosjes së certifikimit dhe lëshimi i certifikatës zyrtare duhet të përfundojnë brenda 10 (dhjetë) ditëve nga data e dorëzimit të kërkesës për certifikim.

1.4 Nëse subjekti i autorizuar nga ESHFF-ja për kryerjen e procedurave të certifikimit nuk e përfundon këtë procedurë brenda afatit të përcaktuar në nënpikën 1.3 të këtij kreu, atëherë të interesuarit dorëzojnë ankesë pranë ESHFF-së.

1.5 Nëse ESHFF-ja nuk e përfundon procedurën e certifikimit brenda afatit të përcaktuar në nënpikën 1.3, atëherë të interesuarit dorëzojnë ankesë pranë Ministrit të Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrotjtjes së Konsumatorit.

1.6 Forma, përmbajtja dhe dokumentacioni që i bashkëngjitet kërkesës për certifikim jepen në shtojcën V, bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Kriteret e ruajtjes dhe marrja e mostrave të farës së drithërave për certifikim

2.1 Farat e drithërave duhet të mbahen në mjedise të përshtatshme, të cilat gjatë përpunimit, paketimit, ruajtjes dhe tregtimit të tyre sigurojnë temperaturën dhe lagështirën optimale për ruajtjen e treguesve cilësorë, sipas parametrave teknikë për farat e drithërave. Mjediset e përpunimit duhet të jenë të pajisura me impiante e pajisje për pastrimin, homogjenizimin, kalibrimin, dezinfektimin, peletimin dhe paketimin e farave të drithërave. Këto mjedise duhet të jenë të pajisura me aktmiratimin higjeno-sanitar, të lëshuar nga strukturat lokale të shëndetit publik, si dhe me certifikatë për DDD (dezinfektim, dezinsektim, deratizim), të lëshuar nga subjekte të licencuara

sipas legjislacionit në fuqi. Farat e drithërave nuk duhet të mbahen në ruajtje më shumë se 3 (tre) vjet.

2.2 Fara e drithërave tregtohet si e tillë vetëm pasi të jetë përpunuar, pastruar, homogjenizuar e kalibruar. Gjatë përpunimit, farat e drithërave mund të dezinfektohen e peletohen me pesticide e lënde kimike, ushqyese, kjo e shoqëruar me shënimin në etiketën përkatëse.

2.3 Furnizuesve të farave të drithërave u lejohet që, në mjediset e tyre, të përpunojnë, paketojnë dhe etiketojnë fara edhe për furnizues të tjerë, të licencuar për prodhimin, riprodhimin, shumëzimin e tregtimin e farave të drithërave.

2.4 Procesi i analizës laboratorike të farave të drithërave, për certifikim, ushtrohet për:

a) lotin e farës, si një sasi e dhënë e farave të drithërave, e një riprodhimi dhe e një kategorie që ka një pastërti varietore;

b) mostrën e marrë në një ose në disa pika të lotit të farës;

c) kampionin fillestar, si një sasi e farave të drithërave që del nga përzjerja e mostrave;

ç) kampionin mesatar, si një pjesë e kampionit fillestar;

d) provën si një pjesë e kampionit mesatar, sipas përcaktimeve të dhëna në shtojcën III, bashkëlidhur këtij vendimi.

2.5 Mostrat e farave për analizën e farave të drithërave, për qëllim certifikimi, duhet të merren zyrtarisht nga specialistët e autoritetit certifikues ose specialistë të tjerë të autorizuar, në përputhje me metodat teknike të përcaktuara me urdhër të ministrit.

2.6 Për ekzaminimin e farës së drithërave për certifikim, mostrat duhet të nxirren nga lote homogjene. Pesha maksimale e një loti dhe pesha minimale e një mostre përcaktohen në shtojcën III, bashkëlidhur këtij vendimi.

IV. PROCEDURA DHE METODAT E TESTIMIT TË VARIETETEVE QË REGJISTROHEN NË KATALOGUN KOMBËTAR

1. Procedurat dhe metodat e kryerjes së testimit

1.1 Testimi i një varieteti ka për qëllim kryerjen e provave zyrtare mbi farën për të verifikuar plotësimin e kërkesave për vlerat e kultivimit dhe përdorimit të tyre, për dallueshmëri, uniformitet dhe stabilitet, me qëllim regjistrimin në katalogun kombëtar (KK).

1.2 Testimi i varietetit bëhet pas kërkesës së të interesuarit për regjistrimin e këtij varieteti në KK dhe kryhet nga ESHFF-ja ose nga subjekte publike a private të autorizuar, që veprojnë në fushën e bujqësisë, në përputhje me nenin 49 të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor” (më tej “autoriteti testues”).

1.3 Aplikanti për regjistrim në KK të varieteteve ose hibrideve të reja paraqet:

a) kërkesën me shkrim pranë ESHFF-së;

b) skedën e karakteristikave për kultivarin apo hibridin që do të testohet;

c) rezultatet e provave të seleksionerit;

ç) fotografi të bimës apo të frytit;

d) sasinë e farës për mbjellje, sipas normativave të miratuara me udhëzim të ministrit.

1.4 Procedura e testimit të varietetit, e cila kryhet nga autoriteti testues, përfshin:

a) zbatimin nga ESHFF-ja të metodikave të hartuara nga UPOV-i;

b) kryerjen e provave sipas metodikave të sipërpërmendura dhe ndjekjen e fazave të zhvillimit të bimëve;

c) përpunimin e të dhënave dhe përgatitjen e raportit përfundimtar për ta paraqitur në Komisionin e Vlerësimit të Varieteteve për Regjistrim në Katalogun Kombëtar.

1.5 Provat për testimin e varieteteve apo hibrideve për vlerën e kultivimit dhe përdorimit kryhen sipas këtyre afateve:

a) për varietetet e krijuara në vend, për jo më pak se 2 (dy) vjet;

b) për varietetet ose hibridet e prodhuara në shtetet anëtare të Bashkimit European ose në shtetet që kanë nënshkruar konventën e UPOV-it, në rastet kur bëhet testimi, kryhet për 1 (një) deri 2 (dy) vjet;

c) për varietetet ose hibridet që janë prodhuar në vendet që nuk janë anëtare të Bashkimit Europian ose të konventës së UPOV-it, testimi kryhet në jo më pak se 2 (dy) vjet.

1.6 Provat e mostrave të farës së drithërave që hidhen në treg, sipas kërkesave të këtij vendimi, duhet të kryhen brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, në pikat zonale të miratuara nga ministri.

Provave të paskontrollit u nënshtrohen:

a) fara të vjela në vendet e tjera;

b) fara të përshtatshme për bujqësinë organike;

c) fara që tregtohen në lidhje me ruajtjen “*in-situ*” dhe përdorimin e qëndrueshëm të resurseve gjenetike bimore;

ç) kategoritë e larta të farave të drithërave të prodhuara në vend nga furnizuesit, sipas përcaktimit të pikës 5 të nenit 11 të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”.

1.7 Provat e paskontrollit të farave të drithërave duhet të aplikohen për të harmonizuar metodat teknike të certifikimit të farave të drithërave, si dhe për të kontrolluar plotësimin e kushteve për farat që testohen, duke siguruar:

a) pranimin e llojeve të reja të farave të drithërave, të përshtatshme për t’u futur në prodhim;

b) heqjen nga tregu të llojeve të farave të drithërave të papërshtatshme për prodhimin e gjerë;

c) cilësinë e farës së prodhuar në një vend tjetër dhe që mendohet të vendoset në tregun e brendshëm;

ç) garancinë për shtimin e llojeve të reja të farave të drithërave, të ardhura nga vende të tjera.

1.8 Forma, përmbajtja dhe dokumentacioni që i bashkëngjitet kërkesës për testim, jepen në shtojcën VI, bashkëlidhur këtij vendimi.

V. DISPOZITA TË FUNDIT

Për zbatimin e këtij vendimi ngarkohen Enti Shtetëror i Farave dhe Fidanëve dhe Autoriteti Kombëtar i Ushqimit.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

Sali Berisha

SHTOJCA I

KUSHTET QË DUHET TË PËRMBUSHIN PARCELAT E FARAVE TË DRITHËRAVE

1. Parabima e parcelave nuk duhet të ketë qenë e papajtueshme me prodhimin e farave të specieve dhe varieteteve të drithërave. Parcela duhet të jetë e pastër nga bimë që kanë mbirë nga farat e kulturave bimore të mëparshme.

2. Kulturat bujqësore duhet të jenë konform me standardet e mëposhtme në lidhje me distancat nga burimet fqinje të polenit të cilat mund të shkaktojnë pllenim të huaj dhe të padëshirueshëm dhe në veçanti, në rastin e *spp. Sorgum* (melekuqe), nga burime të *Sorgum halepense*:

Kultura	Distanca
<i>Secale cereale</i> (thekër), duke përfshirë hibridet:	
për prodhimin e farave bazë	300 m
për prodhimin e farave të certifikuara	250 m

<i>Sorgum spp.</i> (Melekuqe)	
“x tritico-secale” (triticale), varietet me vetëpëllnim	
për prodhimin e farave bazë	50 m
për prodhimin e farave të certifikuara	20 m
<i>Zea mays</i> - misri	200 m

Këto distanca mund të mos respektohen në qoftë se ekziston një mbrojtje e mjaftueshme kundër çfarëdo pjalmimi të huaj e të padëshirueshëm.

3. Kultura duhet të ketë identitet dhe pastërti varietore të mjaftueshme ose, në rastin e një linje inbrede, identitet dhe pastërti të mjaftueshme për sa i përket karakteristikave të saj. Për prodhimin e farave të varieteteve hibride, dispozitat e mësipërme aplikohen edhe për karakteristikat e komponentëve, përfshirë sterilitetin mashkullor apo rikthimin e fertilitetit.

Në veçanti, kulturat e orizit (*Oryza sativa*), kokëmadhja/bar kanarinash (*Phalaris canariensis*), thekrës (*Secale cereale*), duke përfshirë hibridet e sorgumit (*spp. Sorgum*) dhe misrit (*Zea mays*) janë konform me normat e tjera ose me kushtet e mëposhtme.

A. Orizi (*Oryza sativa*)

Numri i bimëve të cilat njihen si bimë të egra ose bimë me kokrra të kuqe të mos kalojë:

- për prodhimin e “farave bazë”: 0
- për prodhimin e “farave të certifikuara”: 1 për 50 m².

B. Kokëmadhja/bar kanarinash (*Phalaris canariensis*), thekra (*Secale cereale*) përfshirë hibridet:

Numri i bimëve të species së kultivuar, të cilat janë të ndryshme nga varieteti të mos kalojë:

- për prodhimin e “farave bazë”: 1 për 30 m²,
- për prodhimin e “farave të certifikuara”: 1 për 10 m².

C. Sorgumi (*Spp. Sorgum*)

a) Përqindja e numrit të bimëve të një specie sorgumi e ndryshme nga specia e kultivuar apo të bimëve, të cilat janë të ndryshme nga linja inbrede ose nga përbërësit e saj të mos kalojë:

(aa) Për prodhimin e “farave bazë”

- i) në lulëzim: 0.1%;
- ii) në pjekje (maturim): 0.1%; (bb) Për prodhimin e “farave të certifikuara”:

i) komponentët mashkullorë që kanë lëshuar pjalm kur bimët e komponentit femëror kanë hapur pistilat: 0.1%;

ii) komponentët e llojit femëror:

- në lulëzim: 0.3%;
- në pjekje (maturim): 0.1%.

b) Për prodhimin e “farave të certifikuara” të varieteteve hibride duhet të respektohen të tjera norma apo kushte si vijon:

(aa) një sasi e mjaftueshme pjalmi duhet të lëshohet nga bimët e komponentit mashkullor ndërsa bimët e komponentit femëror të kenë hapur pistilat;

(bb) kur bimët e komponentit femëror kanë hapur pistilat, përqindja e bimëve të këtij komponenti që ka lëshuar pjalm ose lëshon pjalm të mos kalojë 0.1%.

c) Kulturat e varieteteve me pjalmim të lirë ose varieteteve sintetike të *spp. Sorgum*, duhet të jenë konform me normat në vijim: numri i bimëve të species së kultivuar, të cilat dallohen qartësisht që nuk i përkasin varietetit, të mos kalojë:

- për prodhimin e “farave bazë”: 1 në 30 m²;
- për prodhimin e “farave të certifikuara”: 1 në 10 m².

D. Misri (*Zea mays*):

a) Përqindja e numrit të bimëve të cilat nuk i përkasin varietetit, linjës inbrede apo komponentit të mos kalojë:

(aa) për prodhimin e “farave bazë”:

- i) linja inbrede: 0.1%

- ii) hibrid i thjeshtë, secili komponent: 0.1%
- iii) varietet me pjalmim të lirë: 0.5%;
- (bb) për prodhimin e “farave të certifikuar”:

i) komponenti i varieteteve hibride:

- linja inbrede: 0.2%
- hibrid i thjeshtë: 0.2%
- varieteti me pjalmim të lirë: 1.0% ii)

varietetet me pjalmim të lirë: 1.0%

b) Për prodhimin e farave hibride, duhet të respektohen norma dhe kushte të tjera si vijon:

(aa) një sasi e mjaftueshme pjalmi duhet të lëshohet nga bimët e llojit mashkullor kur bimët e llojit femëror janë në lulëzim;

(bb) kur është e nevojshme, bëhet dhe kastrimi, heqja e xhufkës së komponentit mëmë;

(cc) kur 5 % ose më shumë e bimëve të komponentit femëror kanë hapur pistilat, përqindja e komponentit femëror që kanë lëshuar ose janë duke lëshuar pjalm nuk do të kalojë:

- 1% të secilit inspektim apo kontroll zyrtar në fushë; dhe
- 2% të totalit të inspektimeve apo kontrolleve zyrtare në fushë.

Bimët konsiderohen se kanë lëshuar ose lëshojnë pjalm në qoftë se, në një gjatësi prej 50 mm ose më shumë prej aksit qendror ose të degëve anësore të lulëzimit, pjalmoret kanë dalë nga lëfostrat dhe kanë lëshuar ose lëshojnë pjalm.

4. Hibridet e thekrës (*Secale cereale*)

a) Kultura e thekrës duhet të jetë konform me normat në vijim për sa i përket distancave nga burimet më të afërta të pjalmimit që mund të rezultojë me pjalmim të huaj të padëshirueshëm.

Kultura	Distanca minimale
Për prodhimin e “farave bazë”:	
- Kur përdoret sterilizimi mashkullor	1000 m
- Kur nuk përdoret sterilizimi mashkullor	600 m
Për prodhimin e “farave të certifikuar”	500 m

b) Kultura duhet të ketë identitet dhe pastërti të mjaftueshme për sa i përket karakteristikave të komponentëve, përfshirë sterilitetin mashkullor. Në veçanti, kultura duhet të jetë konform me norma dhe kushte të tjera si në vijim:

i) numri i bimëve të species së kultivuar, të cilat nuk i përkasin komponentit nuk duhet të kalojë:

- për prodhimin e “farave bazë”: 1 për 30 m²;
- për prodhimin e “farave të certifikuar”: 1 për 10 m²; kjo normë aplikohet vetëm për inspektimet apo kontrollet zyrtare në fushë për komponentin femëror;

ii) për “farat bazë”, nëse përdoret steriliteti mashkullor, niveli i sterilitetit të komponentit mashkull-steril duhet të jetë të paktën 98%.

c) Kur është e nevojshme, “farat e certifikuar” duhet të prodhohen në një kultivim miks, duke kombinuar një komponent femëror ose mashkull-steril dhe një komponent mashkullor, i cili prodhon pjalm.

5. Kultura e destinuar për prodhimin e “farave të certifikuar” të hibrideve të *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Avena strigosa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta* dhe *x Triticosecale* me vetëpëllnim duhet:

a) të jetë konform me normat në vijim për sa u përket distancave nga burimet e afërta të pjalmimit që mund të shkaktojnë një pjalmim të huaj dhe të padëshirueshëm.

Distanca minimale ndërmjet komponentit femëror dhe çfarëdo varieteti tjetër të së njëjtës specie, (komponentit mashkullor), është 25 m.

Kjo distancë mund të mos respektohet nëse ekziston një mbrojtje e mjaftueshme kundër çfarëdo pjalmimi të jashtëm dhe të padëshirueshëm.

b) të ketë një identitet dhe një pastërti të mjaftueshme për sa u përket karakteristikave të komponentëve prindërorë.

Në qoftë se farat janë prodhuar duke përdorur një agjent kimik hibridizues, kultura duhet të jetë konform me normat apo me kushtet e tjera si vijon:

i) pastërtia varietore minimale e secilit komponent është si vijon:

- *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Avena strigosa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta*: 99.7%

- *x Triticosecale* me vetëpëllnim: 99.0%

ii) hibriditeti minimal është 95%. Përqindja e hibriditetit duhet vlerësuar konform me metodat që ndiqen në nivel ndërkombëtar. Në rastet kur hibriditeti përcaktohet gjatë testimit të farave përpara certifikimit, nuk është e nevojshme të vlerësohet gjatë një inspektimi apo kontrolli në fushë.

6. Prezenca e organizmave të dëmshëm që reduktojnë vlerën e përdorimit të farave, në veçanti *Ustilaginaceae* (kërpudhat/bloza), duhet të jenë në nivelin më të ulët të mundshëm.

7. Respektimi i normave apo kushteve të tjera të sipërpërmendura duhet verifikuar, në rastin e “farave bazë”, gjatë inspektimeve (kontrolleve) zyrtare në fushë dhe, në rastin e “farave të certifikuara”, gjatë kontrolleve zyrtare në fushë ose gjatë kontrolleve të zhvilluara nën mbikëqyrjen zyrtare.

Të tilla inspektime apo kontrolle në fushë duhet të zhvillohen sipas kushteve në vijim:

A. Gjendja dhe stadi i zhvillimit të kulturës të lejojnë një testim të përshtatshëm.

B. Numri minimal i inspektimeve apo i kontrolleve në fushë që zhvillohen duhet të jetë:

a) Për *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Avena strigosa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Phalaris canariensis*, *x Triticosecale*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta*, *Secale cereale*: 1(një) inspektim apo kontroll.

b) Për *Sorghum spp.* dhe *Zea mays* gjatë periudhës së lulëzimit:

(aa) varietet me pjalmim të lirë: 1 inspektim apo kontroll.

(bb) linjat inbred ose hibridet: 3 (tre) inspektime apo kontrolle.

Nëse parabima apo bima e vitit në vijim, janë të *Spp. sorghum* apo *Zea mays*, duhet të zhvillohet të paktën një inspektim apo kontroll fushor i veçantë për të verifikuar respektimin e dispozitave të pikës 1 të kësaj shtojce.

C. Madhësia, numri dhe shpërndarja e parcelave të fushës që duhet të inspektohet apo kontrollohet nga inspektorët apo specialistet e certifikimit, me qëllim që të verifikohet respektimi i dispozitave të kësaj shtojce, duhet të përcaktohen me metoda të përshtatshme.

SHTOJCA II

KUSHTET QË DUHET TË PËRMBUSHIN FARAT E DRITHËRAVE

1. Farat e drithërave duhet të kenë një identitet dhe një pastërti varietore të mjaftueshme ose në rastin e linjës inbred, një identitet dhe një pastërti të mjaftueshme për sa i përket karakteristikave të tyre. Për farat e varieteteve hibride, kërkesat e mësipërme janë të domosdoshme edhe për karakteristikat e komponentëve prindëror.

Në veçanti, farat e specieve të renditura më poshtë duhet të jenë konform me normat e tjera të përmendura në vijim:

A. *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Avena strigosa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta*, përjashtuar hibridet përkatës.

KATEGORIA	Pastërtia varietore minimale (%)
Farat bazë	99.9
Farat e certifikuara, riprodhimi I	99.7
Farat e certifikuara, riprodhimi II	99.0

Pastërtia varietore minimale duhet të kontrollohet nga specialistët e certifikimit zyrtar të ESHFF-së në fushë, sipas kërkesave të përcaktuara në shtojcën I.

B. Varietete me vetëpëllnim të *x Triticosecale*, përjashtuar hibridet

KATEGORIA	Pastërtia varietore minimale (%)
Farat bazë	99.7
Farat e certifikuara, riprodhimi I	99.0
Farat e certifikuara, riprodhimi II	98.0

Pastërtia varietore minimale duhet të kontrollohet nga specialistët e certifikimit zyrtar të ESHFF-së në fushë, sipas kërkesave të përcaktuara në shtojcën I.

C. Hibridet e *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Avena strigosa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta* dhe x *Triticosecale* me vetëpëllënim.

Pastërtia varietore minimale e farave të kategorisë “fara të certifikuara” është 90 %. Pastërtia varietore vlerësohet gjatë testimeve zyrtare të mëvonshme në një pjesë të përshtatshme kampionesh.

D. Sorgumi (Spp. *Sorghum*) dhe misri (*Zea mays*):

Nëse për prodhimin e “farave të certifikuara” të varieteteve hibride janë përdorur një komponent femëror ose mashkull-steril dhe një komponent mashkullor që nuk e rikthen sterilitetin mashkullor, farat duhet të prodhohen:

- Duke përzier në përpjesëtime të përshtatshme me varietetin, lotet e farave të prodhuara, duke përdorur nga njëra anë një komponent femëror ose mashkull-steril, dhe nga ana tjetër një komponent femëror ose mashkull-pjellor, ose

- Duke kultivuar komponentin femëror ose mashkull-steril dhe komponentin femëror ose mashkull-pjellor, në përpjesëtime të përshtatshme me varietetin. Përpjesëtimet e këtyre komponentëve kontrollohen gjatë inspektimeve apo kontroleve në fushë të kryera sipas shtojcës I.

E. Hibridet e thekrës (*Secale cereale*)

Farat mund të përcaktohen si “fara të certifikuara” vetëm në bazë të rezultateve të një kontrolli zyrtar të mëvonshëm nga specialistët e certifikimit zyrtar në kampione “farash bazë” të marra zyrtarisht, të kryer gjatë periudhës vegjetative të farave, për të cilat është paraqitur një kërkesë për certifikim për “farëra të certifikuara”. Ky kontroll ka qëllimin të verifikojë nëse “farat bazë” përmbushin kriteret e përcaktuara për këtë lloj fare, për sa i përket identitetit dhe pastërtisë, karakteristikave të komponentëve, përfshirë këtu dhe sterilitetin mashkullor.

2. Farat duhet të jenë konform me normat apo kushtet e tjera sipas tabelës A që vijon për sa i përket fuqisë mbirëse, pastërtisë analitike dhe përmbajtjes së farërave të bimëve të specieve të tjera.

Tabela A

Rritja e farave minimale	Fuqia minimale mbirëse e farave e lejuar në %	Pastërtia mekanike minimale e lejuar %	Përmbajtja maksimale (në numër) e farave të bimëve të specieve të tjera, përfshirë kokrrat e kuqe të <i>Oryza sativa</i> , në një kampion me peshë të përcaktuar në shtojcën III, kolona 4 (totali për kolonë)						
			Specie të tjera bimësh (a)	Kokrra të kuqe të <i>Oryza sativa</i>	Specie të tjera drithërash	Specie bimësh të ndryshme nga drithërat	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Lolium temulentum</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i> , <i>Agrostemma githago</i>	<i>Panicum spp.</i>
1	2	3	4	567			8	910	
<i>Avena sativa</i> , <i>Avena strigosa</i> , <i>Hordeum vulgare</i> , <i>Triticum aestivum</i> , <i>Triticum durum</i> , <i>Triticum Spelta</i> :									
- Fara bazë	85	99	4		1 (b)	3	0 (c)	1	
- Fara të certifikuara të riprodhimit 1 dhe 2	85 (d)	98	10		7	7	0 (c)	3	
<i>Avena nuda</i> :									
- Fara bazë	75	99	4		1 (b)	3	0 (c)	1	
- Fara të certifikuara të riprodhimit 1 dhe 2	75 (d)	98	10		7	7	0 (c)	3	
<i>Ryza sativa</i> :									
- Fara bazë	80	98	4	1					1
- Fara të certifikuara të riprodhimit 1	80	98	10	3					3
- Fara të certifikuara të riprodhimit 2	80	98	15	5					3
<i>Secale cereale</i> :									
- Fara bazë	85	98	4		1 (b)	3	0 (c)	1	
- Fara certifikuara	85	98	10		7	7	0 (c)	3	
<i>Phalaris canariensis</i> :									
- Fara bazë	75	98	4		1 (b)		0 (c)		
- Fara të certifikuara	75	98	10		5		0 (c)		
<i>Sorghum spp.</i>	90	98	0						
<i>xTriticosecale</i> :									
- Fara bazë	80	98	4		1 (b)	3	0 (c)	1	
- Fara të certifikuara të riprodhimit 1 dhe 2	80	98	10		7	7	0 (c)	3	
<i>Zea mays</i> cilësia e parë	90	98	0						
<i>Zea mays</i> cilësia e dytë	85	97							

F. Norma ose kushte të tjera që zbatohen sipas tabelës A më sipër.

a) Përmbajtja maksimale e farave përcaktuar në kolonën 4 përfshin edhe farat e specieve të kolonave nga 5 deri tek 10;

b) Një farë e dytë nuk konsiderohet si një papastërti nëse një kampion i dytë me peshë të njëjtë nuk përmban fara të specieve të drithërave të tjera;

c) Prezenca e një fare e *Avena fatua*, *Avena sterilis* ose *Lolium temulentum* në një kampion me peshë të përcaktuar nuk konsiderohet si papastërti nëse një kampion i dytë i të njëjtës peshë nuk përmban fara të këtyre specieve;

d) Në rastin e varieteteve të *Hordeum vulgare* (elbi i zhveshur) fuqia mbirëse minimale e kërkuar ulët në 75% të farave të pastra. Etiketa zyrtare mban fjalët “Kapaciteti minimal i fuqisë mbirëse 75 %”

3. Prezenca e organizmave të dëmshëm, që reduktojnë vlerën e përdorimit të farave, duhet të jetë në nivelin më të ulët të mundshëm.

Në veçanti, farat duhet të jenë konform me normat në vijim për sa i përket urthit të grurit (*Claviceps purpurea*). Numri maksimal i skleroteve apo fragmenteve të sklerotieve në një kampion me peshë të specifikuar në kolonën 3 të shtojcës III.

Kategoria	Claviceps purpurea
Drithëra të ndryshme nga hibridet e <i>Secale cereale</i> :	
- Fara bazë	1
- Fara të certifikuara	3
Hibride të <i>Secale cereale</i>	
- Fara bazë	1
- Fara të certifikuara	4*

(*) Prezenca e 5 sklerotiave apo fragmente të sklerotias në një kampion me peshë të përcaktuar duhet të konsiderohet si konform me normat nëse një kampion i dytë i së njëjtës peshë përmban jo më shumë se 4 sklerotia apo fragmente sklerotia.

SHTOJCA III PESHA E LOTEVE DHE E KAMPIONEVE (MOSTRAVE)

Speciet	Pesha maksimale e një loti (ton)	Pesha minimale e një kampioni të marrë nga një lot (gram)	Pesha e kampionit për përcaktimin e numrit të parashikuar në kolonat nga 4-10 të tabelës së shtojcës II, pika 2, germa A dhe e shtojcës II, pika 3 (gram)
1	2	3	4
<i>Avena nuda</i> , <i>Avena sativa</i> , <i>Avena strigosa</i> , <i>Hordeum vulgare</i> , <i>Triticum aestivum</i> , <i>Triticum durum</i> , <i>Triticum spelta</i> , <i>Secale cereale</i> , <i>xTriticosecale</i>	30	1000	500
<i>Phalaris canariensis</i>	10	400	200
<i>Oryza sativa</i>	30	500	500
<i>Sorghum bicolor</i> , <i>Sorghum bicolor x Sorghum sudanense</i>	30	1000	900
<i>Sorghum sudanense</i>	10	1000	900
<i>Zea mays</i> , fara bazë të linjave inbred	40	250	250
<i>Zea mays</i> , fara bazë me përjashtim të linjave inbred	40	1000	1000

Pesha maksimale e një loti nuk mund të tejkalohet me më shumë se 5 %

SHTOJCA IV ETIKETIMI

A. ETIKETA ZYRTARE

I. Informacioni i kërkuar

a) Për “farën bazë” dhe “farën e certifikuar”:

1. Autoriteti certifikues ose inicialet e tij;
2. Numri i serisë së etiketës;
3. Numrin e referencës për lotin, si dhe datën e lëshimit të etiketës;
4. Specia, treguar të paktën nën emrin e saj botanik, i cili mund të jepet në formë të shkurtuar dhe pa emra të autorëve, me germa latine.

5. Varieteti të tregohet në germa latine;

6. Kategoria;

7. Vendi i prodhimit;

8. Deklarimi i peshës;

9. Kur janë përdorur pesticide të granuluara ose substanca të tjera të peletuara, duhet të deklarohet edhe natyra e pesticideve;

10. Kur fuqia mbirëse është rianalizuar, jepen fjalët “rianalizuar ... (muaji dhe viti)” dhe shërbimi përgjegjës për rianalizimin e të tillave.

11. Përmasat minimale të etiketës 110 × 67 mm.

B. Ngjyra e etiketës dhe dokumenti brenda paketës

Etiketa duhet të jetë në ngjyrë të bardhë me një vijë ngjyrë vjollcë diagonale për “farat para bazë”, me ngjyrë të bardhë për “farat bazë”, me ngjyrë blu për “farat e certifikuar” dhe farat e certifikuar të riprodhimit të parë, me ngjyrë të kuqe për farat e certifikuar të riprodhimit të dytë. Dokumenti duhet të jetë i tillë që të mos zëvendësojë etiketën. Dokumenti nuk është i domosdoshëm nëse kërkesat janë të printuara me bojë të pashlyeshme mbi paketim ose në qoftë se përdoret një etiketë ngjitëse ose një etiketë e përbërë nga një material rezistent.

SHTOJCA V

FORMA DHE PËRMBAJTJA E DOKUMENTACIONIT QË I BASHKËNGJITET KËRKESËS PËR CERTIFIKIM

Kërkesë për aplikim

Drejtuar: Entit Shtetëror të Farave dhe Fidanëve (ESHFF)

Tiranë

Për prodhimin e materialit mbjellës dhe shumëzues bimor, parashikuar në nenin 12 të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”

Të dhëna për furnizuesin:

1. Emri e mbiemri:
2. Adresa:
3. Emërtimi i subjektit dhe adresa:
4. Nr. NUIS: (nga QKR)

Të dhëna për përfaqësuesin e autorizuar:

1. Emri e mbiemri:
2. Adresa:
3. Nr. personal i identifikimit:

Të dhëna mbi materialin mbjellës dhe shumëzues bimor që kërkohet të prodhohet

Nr.	Specia	Varieteti	Kategoria	Sasia	Vendi i prodhimit*	*
1 2						
3 4						
5 6						

Afati kohor i tregimit:

Furnizuesi:

.....
Emri, mbiemri, firma dhe vula

Vendi dhe data:

ENTI SHTETËROR I FARAVE DHE FIDANËVE
SEKTORI I CERTIFIKIMIT ZYRTAR

PROCESVERBAL MBI CAKTIMIN E NGASTRËS SË FARËS

Mbahet sot, më datë, në fermën/ekonominë, fshati, komuna, qarku, për caktimin e ngarkesës së farës të kulturës , kultivari, (hibridi), që do të mbillet me farë të riprodhimit, gjatë vitit

Kjo ngastër fare caktohet në ekonominë e z, me sip. ha, në kushte (mbi ose nën ujë) dhe me distancë izolimi në hapësirë nga kultivarët e tjerë prej ml.

Për realizmin e prodhimit të farës prej kv, furnizuesi merr përsipër të zbatojë këto hallka të teknologjisë:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

Procesverbali mbahet në tri (3) kopje, njëra prej të cilave i lihet furnizuesit, një kopje mbahet nga specialisti i farave të DRB-së përkatëse dhe një kopje dorëzohet në sektorin e certifikimit të Entit Shtetëror të Farave dhe të Fidanëve.

FURNIZUESI

SPEC. FAR. DRB-së

SPEC. I CERTIFIKIMIT ZYRTAR ESHFF

ENTI SHTETËROR I FARAVE DHE
FIDANËVE SEKTORI I CERTIFIKIMIT
ZYRTAR

CERTIFIKATË E ORIGINËS PËR MATERIALIN MBJELLËS DHE
SHUMËZUES BIMOR TË PRODHUAR NË VEND (bazuar në ligjin nr. 10 416, datë
7.4.2011, neni 16/c).

Në mbështetje të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”, neni 16/c” nën përgjegjësinë time personale dhe ligjore lëshoj këtë certifikatë origjine, për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor, me të dhënat e mëposhtme:

Specia	
Varieteti	
Riprodhimi	
Numri referencës	
Numri i serisë etiketës zyrtare	
Viti i prodhimit	
Vend origjina	

FURNIZUESI

.....
...(firma, vula)

Tiranë, më.....

ENTI SHTETËROR I FARËRAVE DHE
FIDANËVE SEKTORI CERTIFIKIMIT ZYRTAR
AKTKONTROLI PËR
PARCELËN E FARËS

(Bazuar në ligjin nr. 10 416, datë 7.4.2011, neni 16/a “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”)

I mbajtur sot, më datë, në parcelat e prodhimit të materialit mbjellës dhe shumëzues bimor të furnizuesit, z....., qarku....., komuna....., parcela (vendndodhja)..... mbi zbatimin e teknologjisë për prodhimin e farës specia, kultivari....., riprodhimi, të mbjella në një sipërfaqe prej ha.

Nga kontrolli zyrtar rezultoi se janë zbatuar këto kushte teknike të përcaktuara:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ky aktkontroll mbahet në 3 (tre) kopje, njëra prej të cilave i lihet furnizuesit, një kopje mbahet nga specialisti farave të DRB-së përkatëse dhe një kopje dorëzohet në sektorin e certifikimit zyrtar pranë ESHFF.

FURNIZUESI

SPEC. FAR. DRB-së

SPEC. I CERTIFIKIMIT ZYRTAR ESHFF

AKTAPROBIMI PËR NGASTRËN E PRODHIMIT TË FARËS
(Bazuar në ligjin nr. 10 416, datë 7.4.2011, neni 16, pika 1/a)

Sot, më datë nga specialistët e sektorit certifikimit zyrtar të ESHFF-së.
Z....., për kryerjen e aprovimit fushor të ngastrës
së farës (nr. ose emri)....., në ekonominë e furnizuesit Z., fshati
....., komuna

1. Nga të dhënat cilësore të farës rezultojnë:
Ngastra është mbjellë me farë të species, , kultivari ,
riprodhimi sipërfaqja
.....ha, dokumenti..... i
originës
.....

2. Mbas verifikimit rezultojnë se:
- Është siguruar izolimiml.
- Është zbatuar teknologjia , sipërfaqja e vlefshme për farëha, Kultivari
(hibridi) , riprodhimi , sasia e farës që parashikohet të merret
.....kv, kategoria

3. Gjendja e zhvillimit të bimëve në çastin e aprobimit paraqitet:

.....
.....
.....

4. Treguesit e aprobimit fushor:

Pastërtia varietore% (.....)
Pastërtia nga barërat e këqija% (.....)
Prekjet nga sëmundjet virusale% (.....)
Prekjet nga sëmundjet kërpudhore% (.....)
a) (.....)
a) (.....)
c) Dëmtime nga dëmtuesit (.....)

5. Detyrimet e furnizuesit për trajtimin deri në tregtim:

.....
.....
.....
.....

FURNIZUESI

GRUPI I APROBIMIT

..... () () ()

DEKLARATË KONFORMITETI

Unë i nënshkruari, , me licencë nr., datë , me NUIS nr.,
datë , me adresë , sot më datë , deklaroj në përgjegjësinë
time personale se materiali mbjellës bimor..... i prodhuar nga ana ime është konform
këtij specifikimi teknik:

1. Është i shoqëruar me certifikatën e originës nr., datë
2. Është i shoqëruar me certifikatën fitosanitare nr., datë
3. Është i shoqëruar me rezultatin e analizës nr., datë

4. Specia.....
5. Varieteti.....
6. Roprodhimi.....
7. Cilësia.....
8. Është i ambalazhuar në, me peshë
9. Është i etiketuar me etiketa të lëshuara nga
dhe i përket lotit nr.

Lëshoj këtë deklaratë konfirmiteti komform ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”, neni 11 dhe 12 dhe mbaj përgjegjësi për vërtetësinë e specifikimeve teknike të bëra në këtë deklaratë.

DEKLARUESI (.....)

më datë

ETIKETA E PRODHUESIT

Emri i subjektit furnizues	
Numri NUIS	
Numri i licencës	
Vendi i prodhimit	
Specia	
Fuqia mbirëse	
Data e analizës	
Trajtimi (emri i pesticidit)	
Data e paketimit	
Pesha e njësisë së paketimit	

ENTI SHTETËROR I FARAVE DHE FIDANËVE SEKTORI I CERTIFIKIMIT ZYRTAR

PROCESVERBAL MBI VERIFIKIMIN E SPECIFIKIMEVE TEKNIKE, DOKUMENTACIONIT SI DHE KONTROLLIN E CILËSISË SË FARËS

Në zbatim të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor”, mes specialistëve të certifikimit zyrtar Z..... dhe furnizuesi, sot më datë, mbahet ky procesverbal, për verifikimin e treguesve cilësorë dhe dokumentacionin për farën e prodhuar si vijon:

1. Furnizuesi, ka prodhuar farë të species, me këta tregues:

- a) Varieteti
- b) Riprodhimi
- c) Viti i prodhimit.....
- d) Kontingjenti
- e) Nr. i lotit
- f) Etiketa me nr. serie.....

Dokument që disponon:

a) Certifikatë origjine	nr., datë
b) Certifikatë fitosanitare	nr., datë
c) Fletanalize	nr., datë
d) Certifikatë OECD	nr., datë
e) Aktaprobimi	nr., datë
f) Deklaratë konfirmiteti	nr., datë
g) Procesverbali i kontrollit	nr., datë

Nga verifikimit i dokumenteve, si dhe nga rezultatet e analizave laboratorike rezulton se fara është e prodhuar në përputhje me specifikimet teknike. Për këtë duhet të pajiset me certifikatë garancie pasi subjekti të shlyej tarifën e certifikimit në shumën lekë.

FURNIZUESI

SPECIALISTËT E CERTIFIKIMIT ZYRTAR

.....

(.....) (.....)

ENTI SHTETËROR I FARAVE DHE FIDANËVE

ETIKETA ZYRTARE (për farat e drithërave)

Nr. i serisë

Specia

Varieteti

Kategoria

Nr. i lotit

Emri i subjektit prodhues

Vendi i prodhimit

Pesha neto e pakos

Data

Rianalizuar: PO / JO Data rianalizimit:

Trajtuar me pesticide ose substanca të tjera kimike: PO / JO

Emri i pesticidit ose i substancës:

MINISTRIA E BUJQËSISË USHQIMIT DHE MBROJTJES SË KONSUMATORIT
ENTI SHTETËROR I FARAVE DHE FIDANËVE
LABORATORI QENDROR I TESTIMIT TË FARAVE

Vula e laboratorit

FLETANALIZA E LOTIT TË FARËS

E LËSHUAR PËR APLIKANTIN PA PËRGJEGJËSINË E LABORATORIT

Emri i aplikantit

Specia

Kultivari

Kategoria

Pesha e lotit

etj.

INFORMACION

Laboratori i testimit	Shtetëror
Mostra e sjellë nga	Zyrtare
Nr. i lotit	Natyra e certifikatës
Vula e lotit	

Nr. i mbajtësve	Data e mostrimit	Data e pranimit	Data e testimit	Numri i testit

REZULTATI I ANALIZËS

Emri shkencor i species

Pastërtia			Nr. i ditëve të testit	Mbirja					Lagështia
% në peshë				në %					
Farë e pastër	Lëndë inerte	Fara të tjera		Filiza normalë	Fara të forta	Fara të freskëta	Fara anormale	Fara të vdekura	%

Lloji i lëndës inerte.....

Fara të tjera

Përgjegjës i laboratorit

MINISTRIA E BUIQËSISË, USHQIMIT DHE MBROJTJES SË KONSUMATORIT
ENTI SHTETËROR I FARËRAVE DHE FIDANËVE AUTORITETI CERTIFIKUES

CERTIFIKATË ZYRTARE

PËR MATERIALIN MBJELLËS DHE SHUMËZUES BIMOR TË PRODHUAR NË VEND

/ FARËRA /

NR. _____ , DATË _____ .

Në mbështetje të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimorë”, neni 17 dhe 18, sektori i certifikimit zyrtar, pasi administroi dokumentacionin teknik të përcaktuar në nenin 15 dhe 16 të këtij ligji, dhe e vlerësoi atë të rregullt, lëshon këtë certifikatë zyrtare

për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor, farë drithërash të prodhuar në vend, me të cilën konfirmon se:

Loti i farave prodhuar nga furnizuesi _____, sipas procedurave teknike të përcaktuara, është pajisur me etiketën zyrtare të lëshuar nga ESHFF dhe ka të dhënat që vijon;

Speciet	
Varietetet në %	
Kodi furnizuesit	
Pesha e lotit	
Lloji i njësisë së paketimit	
Pesha e njësisë së paketimit	
Numri i serisë të etiketës zyrtare	
Numri i analizës kontrollit, ESHFF	
Ngjyra e etiketës zyrtare	

SEKTORI I CERTIFIKIMIT ZYRTAR

PËRGJEGJËSI

Tiranë më.....

SHTOJCA VI

A. KËRKESË ENTIT SHTETËROR TË FARAVE

DHE FIDANËVE

PËR REGJISTRIMIN E VARIETETIT/ SPECIES OSE HIBRIDIT

Unë i nënshkruari _____ me cilësinë e krijuesit/prodhuesit/importuesit, kërkoj regjistrimin e varieteteve/specieve ose hibridit sipas kërkesave të ligjit nr. 10 416, datë 7.4.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor” (varietetit/specia ose hibridi _____)

Varieteti/hibridi rrjedh _____ (përmend prindërit që janë kryqëzuar ose sisteme të tjera të krijimit të tij). Në rastin e hibridit trego formulën e saktë, duke theksuar nëse bëhet fjalë ose jo për hibride me formulë të thjeshtë.

Institucioni (ferma/ekonomia) ku mbahet varieteti i pastër ndodhet në qarkun _____ , komunën _____ (ose bashkinë) _____ fshatin _____ dhe nëse është importuar, ardhur nga _____ (shteti).

Unë i nënshkruari _____ deklaroj se për këtë varietet është/nuk është paraqitur, kërkesa për regjistrimin e tij në vendet e BE-së ose vende të tjera që zbatojnë skemat e testimit, të cilat përputhen me kërkesat e këtij vendimi. Në rast se është paraqitur kërkesë për regjistrim, për varietetet ose hibridet e importuara përmend shtetin ku është aplikuar përregjistrim. (shteti: _____).

Bashkëngjitur do të gjeni:

- a) Përshkrimin e varietetit ose hibridit në skedën përkatëse;
- b) Riprodhime fotografike ose fotografi të bimës ose pjesëve të saj që shërbejnë për identifikimin e saktë të varietetit/hibridit;
- c) Rezultatet e provave eksperimentale të kryera në vendin tonë ose jashtë tij.

KËRKUESI (ADRESA) _____

Firma _____
Data _____

B. SASITË E KAMPIONIT TË FARËS PËR PROVA PËR TESTIM

KULTURA BUIQËSORE

1. Drithërat që mbillen në vjeshtë 15 kg farë për 2 vjet rresht + rreth 600 kallinj.
2. Drithërat që mbillen në pranverë (elbi, tërshëra) 15 kg farë për 2 vjet rresht + rreth 600 kallinj.
3. Misri 3 kg farë + 0.5 kg farë për çdo prind.
Oriz 15 kg farë për 2 vjet rresht.